

У функціональній площині досліджуваний вид діяльності розглядається з точки зору її внутрішнього функціонування та взаємозв'язку з навколишнім світом. За допомогою викладача використовуючи певні методи, форми, зміст, студенти працюють з метою оволодіння знаннями, уміннями, розвивають самостійність та творчу активність.

У історичному аспекті слід відзначити перспективи розвитку самостійної роботи студентів. Як вважають дослідники (Гриньов В. Й., Шишкіна Н. О.), підвищення ефективності самостійної роботи прямо пов'язано з рівнем її організації, введенням у навчальний процес інноваційних технологій навчання (особистісно-орієнтованої, проблемного навчання, навчання в співробітництві та ін.).

До результатів самостійної роботи слід також віднести розвиток у студентів певних якостей, а також формування однієї з найважливіших компетенцій — компетенції у сфері самостійної, творчої, дослідницької діяльності.

Література

1. *Гриньов В. Й.* Формування дидактичної культури майбутнього вчителя: Дисертація кандидата педагогічних наук — Х., 2003. — 174 с.
2. *Каган М. С.* Системный подход и гуманитарное знание: Избранные статьи. — Л.: ЛГУ, 1991. — С. 17—20.
3. *Леонтьев А. Н.* Деятельность. Сознание. Личность. 2-е издание — М.: Политиздат, 1977. — 304 с.
4. *Рубинштейн С. Л.* Основы общей психологии. — СПб.: Питер, 2000. — 705 с.
5. *Сластенин В. А.* Формирование личности учителя советской школы в процессе профессиональной подготовки. — М.: Просвещение, 1976. — 160 с.
6. *Шишкіна Н. О.* Сутність поняття та функції самостійної роботи студентів. — Педагогіка та психологія: збірник наукових праць — Харків: ОВС, 2002. — Вип.. 22. — С. 144—149.
7. *Шишкіна Н. О.* Організація самостійної роботи студентів у процесі вивчення юридичних дисциплін у вищому навчальному педагогічному закладі: ступ. канд. пед. наук: 13.00.04 —теор. та метод. проф. освіт. Х., 2003., — 187 с.

С. М. Савицька, канд. філол. наук, доц.,
кафедра іноземних мов ф-ту МЕіМ

ПРО КОЛОКВІАЛІЗМИ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ, ЯКІ НЕОБХІДНО ЗНАТИ ВИПУСКНИКАМ ФАКУЛЬТЕТІВ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Мова офіційних ділових документів значно відрізняється від розмовної мови під час безпосереднього спілкування з носіями англійської мови. Розмовна мова завжди більш емоційна, насичена ідіоматичними зворотами та «штампами», які часто не можна зрозуміти та перекласти дослівно, при чому йдеться про переклад як українських, так і англійських виразів.

Невдалий або й зовсім невірний, наприклад, буквальний переклад, може призвести не тільки до невірного сприйняття почутого, але й мати інколи протилежний або комічний ефект. Чого, наприклад, вартий переклад з українського речення «Для кого як!» — «For whom how» замість «It depends!»

Розуміння часто уживаних у розмовній мові виразів та їх еквівалентів в іноземній мові виявляється конче необхідним в таких ситуаціях:

1. Виступи на зборах, засіданнях та нарадах, де вживаються такі ідіоми, як: to take the floor «взяти слово», let's get to business «перейдемо до справи», to be in favour «підтримувати», «голосувати за» та багато інших.

2. За будь-яких обставин доводиться висловлювати свою думку, але при цьому слід мати на увазі стиль розмови, вміти відокремити категоричні заяви типу I am convinced that..., I feel quite sure that... або нейтральні, наприклад, The way I see it, або ж й стриманіші, делікатні звороти із відтінком сумніву, наприклад, It seems to me that... My inclination would be to... «Я схильний вважати що...».

3. Багато труднощів виникає під час телефонних розмов з іноземцями. Йдеться про розуміння та переклад таких висловів: Mary, it's for you! (тобто «Мері, це до тебе»), або You're wanted on the phone; Wrong number! Who's calling? (а не «Who's ringing?») тощо.

4. Багато ідіоматичних і часто не для всіх зрозумілих зворотів можна почути під час прийому їжі, на презентаціях, в ресторанах та кав'ярнях. До таких належать звороти «Help your self — «Пригощайтесь» та «Secondhelping?» «Може, бажаєте ще?». Треба також знати, як промовляти англійською мовою тости, наприклад, наше «Будьмо» та ін.

5. Спеціальної уваги заслуговує вживання слів «please» та here you are», які часто вживаються невірно.

6. Емоційні висловлювання на кшталт «Well, I never» — «Ти диви! Отакої!» та їм подібні вигуки та вставні слова теж не можна залишити поза увагою, оскільки вони часто бувають незрозумілими.

7. Треба також ретельно вивчати формули привітання, поздоровлень, побажань тощо.

Звісно, навчити тонкощів розмовної мови не можна тільки за допомогою словників та довідників. Базою повинні бути фабульні оповідання, різного роду веселі жарти, анекдоти, тобто сприйняття має бути контекстуальним. Бажано укласти таку збірку текстів з індексом виразів на двох мовах.

А. П. Самійленко, старш. викл.,
кафедра політичної економії ф-тів управління і маркетингу

МІСЦЕ РЕЙТИНГОВОГО ОЦІНЮВАННЯ В ПРОЦЕСІ МОДУЛЬНОГО НАВЧАННЯ

За умов стандартизації оцінювання особливої актуальності набуває рейтинг як вид рангової якісної шкали оцінювання. В нашому розумінні рейтинг — індивідуальний числовий показник навчальної діяльності студента, який враховує результати його навчання за всіма видами занять і самостійної роботи з конкретної дисципліни протягом семестру, навчального року, періоду навчання. Рейтинг — це сумарна оцінка якості роботи студента за певний проміжок часу.

Високу ефективність забезпечує органічне поєднання модульного навчання з рейтинговим оцінюванням знань та умінь студентів, що визначається рядом педагогічних чинників: технологізацією навчального процесу у вищому навчальному закладі, функціональністю підготовки майбутнього фахівця, гуманізацією вищої освіти, орієнтацією на формування творчої особистості студента. За умов запровадження модульного навчання рейтингове оцінювання базується на принципах діагностичності, конкретності, об'єктивності, доступності, індивідуалізації, системності, загальності, технічного забезпечення, позитивної мотивації. Си-

стематизація підходів до рейтингового оцінювання дозволяє виділити п'ять моделей такого оцінювання: щотижневі заліки, система залікових годин, робота на аудиторних заняттях, періодичні контрольні зрізи, визначення успішності за змістовою озна-